

Heriau Cyfnod Sylfaen

29/6/20 - 03/07/20

Blynyddoedd Derbyn, 1 a 2

Ardal Iaith

Ysgrifennwch glawr papur newydd am ddigwyddiadau Talysarn. Mae templed ar Purple Mash neu cewch ei wneud ar bapur.

purple
mash

Her ychwanegol - Cyfwrda a aeroc 2simple iu i gael eu barn am Dalysarn. Gofyn cwestiynnau a holi.

Ardal Ddarganfod

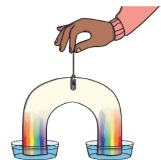

Gwnewch enfys yn dilyn y cyfarwyddiadau.

Arbrawf Tyfu Enfys

Os eddech chi'n gwneud ach bod yn gallu tyfu enfys ach hyn?

Bydd angen yr un amgylchedd i ddynodi os ydych chi'n gallu tyfu enfys. Rhaid nodi bod hyn yn ddigwyddiad naturiol. Rhaid nodi bod hyn yn ddigwyddiad naturiol. Rhaid nodi bod hyn yn ddigwyddiad naturiol.

Gwirfwrdd

- gweithred capillars
- adfyngiad
- cyffwrdd
- amgylchedd

Rhyddwch eiddo:

- papur eiddo
- penau
- drefnwrdd
- drefnwrdd
- drefnwrdd
- drefnwrdd

Beth i'u wneud

1. Tynnwch y papur eiddo i ddigwyddiad.
2. At holl pen, adfyngwch y penau. Rhaid nodi bod hyn yn ddigwyddiad naturiol. Rhaid nodi bod hyn yn ddigwyddiad naturiol.
3. Rhaid nodi bod hyn yn ddigwyddiad naturiol. Rhaid nodi bod hyn yn ddigwyddiad naturiol.
4. Rhaid nodi bod hyn yn ddigwyddiad naturiol. Rhaid nodi bod hyn yn ddigwyddiad naturiol.

Her Ychwanegol – Ysgrifennwch gyfarwyddiadau am sut wnaethoch yr arbrawf. Rhaid dilyn y drefn gywir.

Ardal Creadigol

Defnyddiwch unrhyw beth o'ch dewis i wehddu gwahanol batrymau.

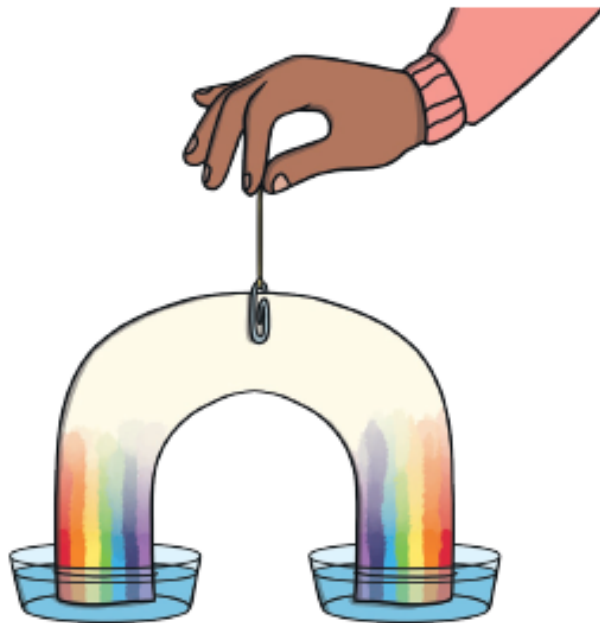
Arbrawf Tyfu Enfys

Oeddech chi'n gwybod eich bod yn gallu tyfu enfys eich hun?

Bydd angen proses wyddonol arnoch o'r enw **gweithred capilari**. Mae'r weithred hon yn digwydd pan fydd hylif yn symud i fyny trwy diwb gwag neu i mewn i ddeunydd sbwngaid, solet. Mae'n digwydd pan fydd tri grym yn gweithio gyda'i gilydd: **cydlyniad, adlyniad a thyniant arwyneb**.

Mae moleciwlau dŵr yn hoffi cadw at ei gilydd - gelwir hyn yn **gydlyniad**. Maen nhw hefyd yn hoffi glynu at solidau mewn proses o'r enw **adlyniad**.

Yn yr arbrawf hwn, rydych chi'n mynd i ddefnyddio papur cegin. Mae gan y ffibrau mewn papur cegin nifer o dyllau bach. Yn gyntaf mae moleciwl dŵr yn **glynu** i'r papur ac yn dechrau symud i fyny, yna mae'n tynnu'r moleciwl dŵr nesaf i fyny gydag ef. Mae hyn yn gweithio fel cadwyn ac felly mae dŵr yn cael ei **amsugno**'n rhwydd drwy'r papur.

Geirfa:

- gweithred capilari
- adlyniad
- cydlyniad
- amsugno

Byddwch angen:

- papur cegin
- pinnau felt
- dwy fowlen fach o ddŵr
- clip papur
- edau

Beth i'w wneud:

1. Torrwch y papur cegin i siâp enfys.
2. Ar bob pen, defnyddiwch y pinnau ffelt i liwio enfys tua 2cm i fyny o'r gwaelod. Cofiwch drefn y lliwiau: coch, oren, melyn, gwyrdd, glas, indigo, fioled.
3. Atodwch y clip papur i ben yr enfys a chlymwch ddarn o edau iddo. Bydd hyn yn caniatáu i chi afael yn eich enfys.
4. Rhowch ddŵr yn y ddwy fowlen.
5. Daliwch yr enfys gyda'r ddau ben ychydig o dan y dŵr ym mhob bowlen o ddŵr a gwylwch eich enfys yn tyfu.

